

Ülevaade Riigikogu XI koosseisu väliskomisjoni II istungjärgu tööst

Ajavahemikul 31. august 2007 kuni 18. detsember 2007 toimus 29 väliskomisjoni istungit, sh:

- ühisistungid Euroopa Liidu asjade komisjoniga: 31. augustil arutati Eesti seisukohti 7.-8. septembri mitteametlikul välisministrite kohtumisel, 12. oktoobril arutati Eesti seisukohti 18.-19. oktoobri mitteametlikul Euroopa Ülemkogul, 12. oktoobril arutati Eesti seisukohti 15.-16. oktoobri üldasjade ja välissuhete nõukogu kohtumisel, 7. detsembril arutati Eesti seisukohti 10.-11. detsembri üldasjade ja välissuhete nõukogu kohtumisel, 10. detsembril arutati Eesti seisukohti 13.-14. detsembri Euroopa Ülemkogul;
- väljasõiduistung riigikaitsekomisjoniga Kaitsejõudude Peastaabis, 4. detsember 2007 –informatsioon Eesti kaitseväge üksuste osalemisest rahvusvahelistel missioonidel Iraagis, Afganistanis, Kosovos ning Bosnias ja Hertsegoviinas.

Väliskomisjon andis arvamuse:

- Vabariigi Valitsuse poolt k.a 8. oktoobril esitatud Eesti seisukohad Euroopa Liidu Nõukogu määruse, mis käsitleb 10. Euroopa Arengufondi suhtes kohaldatavat finantsmäärust, eelnõu kohta;
- Vabariigi Valitsuse poolt k.a 2. novembril esitatud Eesti seisukohad Euroopa Komisjoni teatise, mis käsitleb küberkuritegevuse vastase võitluse üldise poliitika kujundamist, kohta.

Väliskomisjon menetles juhtivkomisjonina:

- Vabariigi Valitsuse poolt k.a 28. mail algatatud stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu ühelt poolt Euroopa Ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Albaania Vabariigi vahel ratifitseerimise seaduse eelnõu ([57 SE](#));
- Vabariigi Valitsuse poolt k.a 4. juunil algatatud Eesti Vabariigi valitsuse ja Uus-Meremaa valitsuse töötamisõigusega turismi käsitleva kokkuleppe ratifitseerimise seaduse eelnõu ([73 SE](#)).

Väliskomisjon:

- kohtus Vabariigi Presidendiga 15. novembril 2007;
- kuulas Vabariigi Valitsuse ülevaateid Eesti seisukohtadest Euroopa Ülemkogul, Euroopa Liidu üldasjade ja välissuhete nõukogu istungitel ning Euroopa Liidu arengukoostööministrite mitteametlikul kohtumisel ja andis Riigikogu arvamuse Eesti seisukohtade kohta;
- korraldas Balti riikide parlamentide väliskomisjonide kohtumise 24. septembril 2007;
- korraldas ümarlaua teemal „Kuhu läheb Eesti välispoliitika“ 22. novembril 2007;
- arutas Eesti eesistumist Balti Assamblees 2008. aastal;
- esitas ettepanekud Riigikontrolli 2008. aasta tööplaani koostamiseks Riigieelarve kontrollikomisjonile;
- nimetas Riigikogu väliskomisjoni esindaja SA Eesti Välispoliitika Instituudi nõukogusse;
- arutas ja toetas Riigikogu liikmete osalemist vaatlejatena 30. septembri 2007 Ukraina üldvalimistel;
- korraldas Riigikogu välisdelegatsioonide liikmetele briifingu teemadel: küberjulgeolek ja küberkaitse; Gruusia olukord; Euroopa tavarelvastuse piiramise lepe;
- kuulas ülevaadet Eesti-Bulgaaria parlamendirühma visiidist Bulgaaria Vabariiki 29.september kuni 3. oktoober 2007 ja ülevaadet Eesti-Makedoonia parlamendirühma visiidist Makedoonia Vabariiki 3. oktoober kuni 6. oktoober 2007;
- kuulas ülevaade Riigikogu Eesti-Moldova parlamendirühma visiidist Moldovasse 26.-29. novembril 2007;
- arutas välisministeeriumi valitsemisala 2007. aasta lisaeelarvet ja välisministeeriumi valitsemisala 2008. aasta eelarvet;
- arutas ja toetas kandidaati Eesti Vabariigi erakorralise ja täievolilise suursaadiku ametikohale Bulgaaria Vabariigis;

- kuulas ülevaadet välisministri visiidist Aserbaidžaanis 28.-31. oktoobril 2007;
- arutas Vabariigi Valitsuse 20. septembri 2007 otsust Nord Stream AG uurimisloa taotluse kohta;
- kuulas välisministeeriumi informatsiooni Euroopa Liidu välispoliitika kohta Portugali eesistumise perioodil;
- kuulas ülevaadet arengukoostöö ja humanitaarabi kohta ning Eesti vastavate tegevuste tutvustust;
- kuulas ülevaadet olukorrast Ukrainas enne 30. septembri 2007 erakorralisi parlamendivalimisi;
- kuulas ülevaadet olukorrast Gruusias enne 5. jaanuaril 2008 toimuvaid presidendivalimisi ja ülevaadet Riigikogu aseesimehe Kristiina Ojulandi visiidist Gruusiasse 16.-19. detsembril 2007;
- kuulas ülevaadet 26. oktoobri 2007 Euroopa Liidu ja Venemaa tippkohtumisest;
- kuulas ülevaadet 2. detsembri 2007 Vene Föderatsiooni Riigiduma valimistest;
- arutas Kosovo staatuse küsimust;
- kuulas ülevaadet olukorrast Afganistanis;
- kuulas ülevaadet olukorrast Pakistanis;
- kuulas ülevaadet olukorrast Kasahstanis;
- kuulas ülevaadet Eesti-Soome suhetest;
- kuulas ülevaadet Eesti tegevusest soome-ugri hõimurahvaste toetamisel;
- arutas Eesti-Läti-Venemaa piiriülese koostöö programmi riigipoolset kaasfinantseerimist;
- arutas Eesti kaitseväge osalemist rahvusvahelistel missioonidel.
- kuulas informatsiooni Euroopa Liidu kaitseministrite mitteametliku kohtumise kohta 28.-29. septembril 2007 Portugalis;
- kuulas ülevaadet NATO kaitseministrite kohtumisest 24.-25. oktoobril 2007.

Väliskomisjoni töövisiidid ja väliskomisjoni liikmete lähetused

- väliskomisjoni esimees Sven Mikser, liikmed Raivo Järvi, Valdur Lahtvee ja Vladimir Velman osalesid töövisiidil Soome Vabariiki 25. oktoobril 2007;
- väliskomisjoni esimees Sven Mikser, liikmed Raivo Järvi, Silver Meikar, Toomas Varek, Ivi Eenmaa ja Vladimir Velman osalesid töövisiidil Belgia Kuningriiki 7.-9. novembril 2007;
- väliskomisjoni esimees Sven Mikser osales Euroopa Liidu parlamentide väliskomisjonide esimeeste kohtumisel 7.-10. oktoobril 2007 Portugalis, Lissabonis;
- väliskomisjoni esimees Sven Mikser osales 25.-26. novembril 2007 Rootsi Kuningriigis Malmös Põhjamaade ja Balti maade parlamentide väliskomisjoni esimeeste kohtumisel;
- väliskomisjoni esimees Sven Mikser külastas Ameerika Ühendriikide suursaadiku T.E S. Davis Phillipsi kutsel 3. detsembril 2007 Vahemeres baseeruvat lennukikandjat *USS Enterprise*;
- väliskomisjoni esimees Sven Mikser ning liikmed Raivo Järvi, Silver Meikar ja Marko Mikhelson osalesid konverentsil „**NATO Afganistanis – kuidas ületada puudujääke ja hinnata kordaminekuid**“ (*NATO in Afghanistan – Facing Shortfalls, Measuring Success*) 17.-19. septembril 2007 Tartus;
- väliskomisjoni liikmed Valdur Lahtvee ja Silver Meikar osalesid vaatlajatena 30. oktoobri 2007 Ukraina üldvalimistel;
- väliskomisjoni liige Silver Meikar osales 18.-19. oktoobril 2007 Leedu Vabariigis, Vilniuses Kuuba foorumil (*Baltic Working Forum on Cuba*);
- väliskomisjoni liige Silver Meikar osales Gruusias 31.oktoobril kuni 5. novembril 2007 konverentsil „Tbilisi tippkohtumine – Euroopa idapiirkonna ülesehitamine“ (*Tbilisi Summit – Building Europe's East*);
- väliskomisjoni liige Valdur Lahtvee osales 26.-27. novembril 2007 Belgia Kuningriigis Brüsselis Euroopa Liidu arengupoliitika lühiseminaril – „Euroopa konsensus“ rakendamine: arengut toetava poliitika 2007 terviklikkus – retoorika või tõelisus?.

Väliskomisjoni istungitel toimunud kuulamistel osalesid:

- Riigikogu Balti Assamblee Eesti delegatsiooni juht **Trivimi Velliste**; Eesti-Makedoonia parlamendirühma esimees **Hannes Astok**; Eesti-Aserbaidžani parlamendirühma esimees **Eldar Efendijev**; OSCE PA Eesti delegatsiooni juht **Paul-Eerik Rummo**, OSCE PA Eesti delegatsiooni liige **Peeter Tulviste**, ENPA Eesti delegatsiooni liige **Aleksei Lotman**, Eesti-Moldova parlamendirühma esimees **Urmas Klaas**;
- peaminister **Andrus Ansip**;
- Kaitseväge juhataja kindralmajor **Ants Laaneots**;
- kaitseminister **Jaak Aaviksoo**;
- majandus- ja kommunikatsiooniminister **Juhan Parts**;
- välisminister **Urmas Paet**;
- Euroopa Parlamendi liige **Toomas Savi**;
- Euroopa Parlamendi liige **Katrin Saks**;
- Euroopa Liidu teabetalituse juhataja **Villu Känd**;
- haridus- ja teadusministeeriumi keeleosakonna nõunik **Jüri Valge**;
- Kaitsejõudude Peastaabi operatiivosakonna jaoskonnaülem major **Sten Reimann**;
- kaitseministeeriumi ESDP büroo juhataja **Hestrid Tedder**, operatsioonide ja kriisireguleerimise osakonna osakonnajuhataja asetäitja **Lauri Abel**;
- kultuuriministeeriumi välissuhete osakonna nõunik **Madis Järv**,
- majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi energeetikaosakonna juhataja **Einari Kisel**;
- Riigikantselei Euroopa Liidu asjade direktor **Gert Antsu**, Euroopa Liidu sekretariaadi EL asjade direktori asetäitja **Mailis Pukonen**;
- siseministeeriumi regionaalarengu osakonna Euroopa territoriaalse koostöö büroo juhataja **Krista Kampus** ja peaspetsialist **Margarita Jefimova**, kriisireguleerimise osakonna nõunik **Kaido Tee**;
- välisministeeriumi kantsler **Matti Maasikas**; Euroopa Liidu küsimuste asekanstler **Kaja Tael**; poliitikaküsimuste asekanstler **Harri Tiido**; asekanstler juriidilistes ja konsulaarküsimustes **Aino Lepik von Wiren**; haldusküsimuste asekanstler **Marten Kokk**; asekanstler välismajanduse ja arengukoostöö küsimustes **Mart Laanemäe**; välisministri kantselei peadirektor **Jüri Seilenthal**; poliitikadirektori osakonna peadirektor **Aivo Orav** ja 1.A büroo direktor **Kristina Meius**; Euroopa Liidu osakonna peadirektor **Taavi Toom** ja 1. büroo (Euroopa Liidu üldasjade büroo) lauaülem **Piia Soms**; välismajanduse ja arengukoostöö osakonna 3. büroo direktor **Marje Luup** ja lauaülem **Tiina Tarkus**; 1. poliitikaosakonna peadirektor (rahvusvahelised organisatsioonid ja julgeolekupoliitika) **Margus Kolga**; 2. poliitikaosakonna 2. büroo (Kesk-Euroopa ja Balkani büroo) direktor **Tõnis Idarand**, nõunik **Marika Kuznetsova**, lauaülem **Mikk Rebane** ja 3. büroo (Kesk-Euroopa ja Balkani) lauaülem **Raul Toomas**; 3. poliitikaosakonna peadirektor **Simmu Tiik**, 1. büroo (Ida-Euroopa ja Kesk-Aasia) lauaülem **Toomas Tirs**, lauaülem **Risto Roos**, nõunik **Kristi Land**, 2. büroo (Venemaa) direktori k.t **Lauri Kuusing**, lauaülem **Anneli Veisson** ja 3. büroo (Aasia, Austraalia ja Okeaania) direktor **Andres Talvik**; Eesti endine tsiviilekspert ja diplomaatiline esindaja Afganistanis **Toomas Kahur**; poliitikaplaneerimise osakonna nõunik **Avo Suurthal**; juriidilise osakonna 2. büroo (rahvusvaheliste lepingute büroo) vanemjurist **Peter Pedak**;
- Ameerika Ühendriikide suursaadik T.E **Dave Phillips**, missiooni asejuht **Karen Decker**, USA välisministeeriumi Euroopa ja Põhjamaade ning Balti maade büroo direktor **Robert Gilchrist**, kaitseatašee **Philip Enkema**, poliitika- ja majandusosakonna juhataja **Jessi Adkins**, poliitikanõunik **Alamanda Gribbin** ja poliitika assistent **Kai Kass**;
- MTÜ Fenno-Ugria Asutuse direktor **Kersti Sepper**;
- Eesti Hõimurahvaste Programmi Nõukogu esimees **Tõnu Seilenthal**.

Väliskomisjoni liikmetega kohtunud välisriikide, rahvusvaheliste ja teiste organisatsioonide esindajad:

- Armeenia välisminister **Vartan Oskanian**;
- Bosnia ja Herzegovina ministeeriumite õiguseksperdid;
- Egiptuse suursaadik **T.E. hr Maasoum Mostafa Marzouk**;

- Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee president **René van der Linden**;
- Indoneesia parlamendi kaubanduse- ja tööstusküsimustega tegeleva komisjoni delegatsioon;
- Iraani suursaadik **T.E. hr Javad Kajouyan Fini**;
- NATO Liitlasvägede Euroopa ülemjuhataja (SACEUR) **John Craddock**;
- Moldova parlamendi esimees **Marian Lupu**;
- Montenegro parlamendi delegatsioon;
- Norra parlamendi esimees **Thorbjørn Jagland**;
- organisatsiooni „Rahvusvaheline kampaania Tiibeti eest“ (*International Campaign for Tibet (ICT)*) esindaja **Stewart Watters**;
- organisatsiooni „Ühendkuningriigi kampaania Birma eest“ (*Burma Campaign UK*) esindajad **Myo Thein** ja **Mark Farmaner**;
- Rootsi parlamendi liige **Björn von Sydow**;
- Soome parlamendi esimees **Sauli Niinistö**;
- Tansaania kohvifarmer ja Aafrika kohviühistu Kagera Cooperatives Union ekspordijuht **John Kanjagaile**;
- Tšehhi senati esimees **Premysl Sobotka**;
- Türgi suursaadik **T.E. Pr. Fatma Sule Soysal**;
- Ukraina Diplomaatilise Akadeemia õppejõud;
- Ühendkuningriigi parlamendi liberaaldemokraatide delegatsioon;
- Ühendkuningriigi parlamendi liige **Gordon Marsden**.

Ülevaate koostas väliskomisjoni konsultant Riin Lippur, detsember 2007